

Глосарій накладень

Мапа Environmental Health Disparities (EHD) штату Вашингтон

Загальна інформація

Соціальне середовище й місця, де ми живемо, працюємо й розважаємося, впливають на наше здоров'я. Ці чинники перетинаються та взаємодіють між собою. Забруднення, зависока вартість життя та інші соціальні умови не виникають самі собою. Ці чинники поєднуються з поточними наслідками расизму, колонізації та інших форм несправедливості та позначаються на здоров'ї громад.

Основна мета створення мапи Environmental Health Disparities (EHD, Мапа нерівності у сфері екологічного здоров'я) – виявити громади, які найбільше зазнають екологічних ризиків для здоров'я. Цей інструмент оцінює такі ризики для кожної переписної ділянки й виділяє громади, які найбільше потерпають від сукупного впливу забруднення. Крім того, мапа визначає показники впливу довкілля на здоров'я для кожної переписної ділянки й надає громадам, розробникам політик, урядовим керівникам та іншим зацікавленим сторонам відомості, що ґрунтуються на даних.

Накладення відрізняються від показників. Це шари даних, які можна додати на мапу для відображення додаткової контекстної та візуальної інформації. Ці дані не впливають на оцінку екологічних ризиків для здоров'я мешканців громади.

У цьому документі наведено описи накладень і пояснення, чому їх важливо включати до мапи EHD. Інформацію про те, як користуватися накладеннями та джерелами даних, можна знайти в документі [Overlays: How To and Data Sources \(Накладення: як користуватись і джерела даних\)](#) (англійською мовою).

Злітно-посадкові смуги

Літаки створюють значне шумове навантаження та забруднюють повітря, зокрема через викиди авіаційного пального. Це може негативно позначатися на здоров'ї людей, які проживають поблизу. Найбільше такого впливу можуть зазнавати діти, люди старшого віку, люди з низьким рівнем доходу, а також ті, хто працює в аеропортах або неподалік них.

Межі міст

Межі міст визначають, як органи місцевого самоврядування ухвалюють рішення щодо послуг, фінансування та інфраструктури. Ці рішення можуть впливати на те, які ресурси будуть доступні громадам і впливу яких екологічних чинників вони зазнаватимуть. Деякі громади можуть зазнавати цього впливу більшою мірою, ніж інші, наприклад громади, що історично зазнавали утисків, люди з низьким рівнем доходу, а також ті, хто проживає поблизу меж міста.

Ділянки очищення

Ділянки очищення можуть бути як невеликими, наприклад місцями ліквідації витоку з підземного резервуара, так і великими, складними, що потребують застосування досконаліших методів очищення. Наносити такі місця на мапу важливо, оскільки забруднення може впливати на стан ґрунту, води та повітря в прилеглих громадах і екосистемах. Найбільшого впливу можуть зазнавати громади, що історично зазнавали утисків, діти, люди старшого віку, люди з низьким рівнем доходу, а також ті, хто проживає або працює поблизу цих ділянок.

Межі округів

Межі округів визначають межі повноважень кожного округу. Межі племінних територій є окремим накладенням і не збігаються з межами округів. Нанесення меж округів на мапу є важливим, оскільки саме округи значною мірою визначають порядок надання послуг у сфері охорони здоров'я, використання земельних і розподілу інших ресурсів. Такі рішення можуть впливати на повсякденне життя людей і доступність послуг. Найбільше цього впливу можуть зазнавати громади, що історично зазнавали утисків, діти, люди старшого віку, люди з низьким рівнем доходу, а також ті, хто проживає поблизу меж округів.

Хімічистки

Хімічистки важливо включати до мапи, оскільки деякі хімічні речовини, що використовуються в таких закладах, можуть потрапляти в повітря, ґрунт і ґрунтові води. Коли це відбувається, прилеглі райони можуть зазнавати негативного впливу. Найбільший ризик виникає для громад, що історично зазнавали утисків, дітей, людей старшого віку, людей із низьким рівнем доходу, а також для тих, хто проживає або працює поблизу таких об'єктів.

Приватні постачальники електроенергії

Нанесення на мапу зон обслуговування всіх приватних електроенергетичних компаній, що перебувають у власності інвесторів, дає змогу комунальним підприємствам визначати, які найуразливіші громади вони обслуговують. Ця інформація сприяє виконанню їхніх зобов'язань відповідно до Clean Energy Transformation Act (CETA, Закон про перехід на джерела екологічно чистої енергії) 2019 року, який вимагає від комунальних підприємств переходу до екологічно чистої енергії в спосіб, що приносить користь їхнім клієнтам. Найбільше рішення комунальних підприємств можуть впливати на громади, що історично зазнавали утисків, і людей із низьким рівнем доходу.

Щоб дізнатися більше про роль Department of Health (Департамент охорони здоров'я) у виконанні вимог CETA, відвідайте вебсторінку, присвячену CETA: <https://doh.wa.gov/data-statistical-reports/washington-tracking-network-wtn/climate-projections/clean-energy-transformation-act> (англійською мовою).

Державні постачальники електроенергії

Нанесення на мапу зон обслуговування всіх державних електроенергетичних компаній дає змогу комунальним підприємствам визначати, які найуразливіші громади вони обслуговують, а також сприяє виконанню ними вимог Clean Energy Transformation Act (CETA) 2019 року. Рішення щодо енергетичного планування, інфраструктури та інвестицій можуть впливати на багатьох мешканців, особливо членів громад, що історично зазнавали утисків, і людей із низьким рівнем доходу.

Щоб дізнатися більше про роль Department of Health у виконанні вимог CETA, відвідайте вебсторінку, присвячену CETA: <https://doh.wa.gov/data-statistical-reports/washington-tracking-network-wtn/climate-projections/clean-energy-transformation-act> (англійською мовою).

Колишні фруктові сади

Деякі пестициди, які раніше застосовувалися в садівництві, зокрема арсенат свинцю, можуть залишатися в ґрунті протягом тривалого часу. Люди, які проживають, працюють або навчаються на територіях колишніх фруктових садів чи поблизу них, можуть і далі зазнавати впливу цього забруднення. Найбільше негативного впливу можуть зазнавати громади, що історично зазнавали утисків, діти, люди старшого віку, люди з низьким рівнем доходу, а також ті, хто проживає неподалік цих територій.

Місця розміщення небезпечних відходів

Небезпечні відходи можуть утворюватися внаслідок багатьох видів діяльності та бути рідкими, твердими, газоподібними або мати форму шламу. Включення таких місць до мапи має важливе значення, оскільки небезпечні відходи можуть негативно впливати на якість повітря, ґрунту та води в прилеглих громадах і екосистемах. Найбільшого негативного впливу можуть зазнавати громади, що історично зазнавали утисків, діти, люди старшого віку, особи з низьким рівнем доходу, хворі, а також ті, хто проживає або працює неподалік цих місць.

Історична сегрегація житлових районів

Упродовж багатьох десятиліть сегрегація впливала на те, які райони отримували фінансування й ресурси, а які – ні. Ці рішення спричинили довготривалі наслідки для довкілля та здоров'я населення, які відчуються й сьогодні, особливо в громадах, що історично зазнавали утисків, і серед людей із низьким рівнем доходу.

Ці мапи доступні для Спокана, Сіетла й Такоми – єдиних міст штату Вашингтон, для яких корпорація Home Owners Loan Corporation (HOLC) створила мапи сегрегації.

Мови, якими спілкуються вдома

Це накладення демонструє, де проживають культурно й мовно різноманітні громади штату Вашингтон. Ця інформація допомагає школам та іншим організаціям надавати послуги письмового та усного перекладу, а також іншу мовну підтримку там, де вона потрібна найбільше. Передусім це важливо для багатомовних домогосподарств, сімей іммігрантів і біженців, племінних громад, а також учнів, які залежать від послуг мовного доступу, що дають їм змогу повноцінно брати участь у шкільному та громадському житті.

Виборчі округи

Виборчі округи визначають, хто представлятиме кожну територію в законодавчих зборах штату, і впливають на розподіл ресурсів, послуг і політичних ініціатив. Оскільки межі відрізняються залежно від місцевості, вони можуть впливати на пріоритети громад і на те, наскільки задовольняються потреби населення. Найбільшого впливу зазнають громади, що історично зазнавали утисків, люди з низьким рівнем доходу, а також ті, хто проживає поблизу меж округів, адже люди, що живуть по різні боки межі, можуть мати різних представників.

Ліцензовані центри догляду за дітьми

Доступ до безпечних і надійних послуг із догляду за дітьми сприяє добробуту сімей, розвитку дітей молодшого віку та зміцненню громад. Доступність таких послуг може суттєво відрізнятися залежно від району, через що деяким сім'ям буває складніше знайти відповідний заклад догляду. Найбільше це впливає на дітей молодшого віку, батьків, які працюють, та інших осіб, що здійснюють догляд, сім'ї з низьким рівнем доходу, а також громади, у яких бракує закладів догляду за дітьми.

Заклади довгострокового сестринського догляду

Такі заклади забезпечують необхідне медичне обслуговування та щоденну підтримку людям, які потребують постійного догляду. Доступність якісних послуг із догляду може відрізнятися залежно від місця проживання, що може позначатися на здоров'ї та добробуті населення. Найбільшою мірою це стосується людей старшого віку, людей з інвалідністю, осіб, що здійснюють догляд, а також сімей, які шукають заклади довгострокового догляду для своїх близьких.

Заклади проживання й довгострокового догляду

Ці заклади забезпечують необхідну підтримку людям, які потребують допомоги з виконанням повсякденних справ, медичного обслуговування або спеціалізованих послуг. Доступність таких видів догляду може відрізнятись залежно від громади, що впливає на те, які можливості є доступними для мешканців і їхніх сімей. Передусім це стосується людей старшого віку, людей з інвалідністю або складними потребами в догляді, осіб, що здійснюють догляд, а також сімей, які шукають заклади довгострокового догляду для своїх близьких.

Пікова річна концентрація озону

Підвищений рівень озону може погіршувати якість повітря, спричиняти проблеми з диханням і шкодити здоров'ю серця. Найбільшого негативного впливу зазнають діти, люди старшого віку, люди з астмою або іншими захворюваннями легень, працівники, які працюють на свіжому повітрі, а також громади з низьким рівнем доходу, яким може бути доступно менше можливостей уникати такого впливу.

Річна концентрація PM2.5

Тривалий вплив дрібнодисперсних частинок може шкодити здоров'ю серця й легень і сприяти розвитку хронічних захворювань. Найбільшого негативного впливу зазнають діти, люди старшого віку, особи з астмою або іншими проблемами з диханням, працівники, які працюють на свіжому повітрі, а також громади з низьким рівнем доходу, яким може бути доступно менше можливостей зменшити такий вплив.

Добова концентрація PM2.5

Короткочасне підвищення рівня забруднення дрібнодисперсними частинками може спричиняти проблеми з диханням, погіршувати перебіг хронічних захворювань і призводити до збільшення кількості госпіталізацій. Найбільшого негативного впливу зазнають діти, люди старшого віку, особи з астмою або захворюваннями серця й легень, працівники, які працюють на свіжому повітрі, а також громади з низьким рівнем доходу.

Залізниці

Потяги, що рухаються залізницею, можуть створювати шум, вібрації та забруднювати повітря, а залізничний рух може впливати на безпеку й характер використання земель у прилеглих районах. Найбільшого впливу зазнають громади, що історично зазнавали утисків, діти, люди старшого віку, особи з низьким рівнем доходу, а також ті, хто проживає або працює поблизу основних залізничних ліній.

Об'єкти програми Superfund

Забруднення з місць, що підпадають під дію програми Superfund (Суперфонд), може впливати на стан ґрунту, води та повітря протягом багатьох років. Очищення здійснюється в межах федеральної програми Superfund, однак люди, які проживають поблизу, і далі можуть стикатися з екологічними ризиками та ризиками для здоров'я. Найбільшого негативного впливу зазнають громади, що історично зазнавали утисків, діти, люди старшого віку, особи з низьким рівнем доходу, а також люди, які проживають неподалік цих об'єктів.

Зона забруднення викидами плавильного заводу в Такомі

Тривалий вплив арсену, свинцю та інших важких металів може негативно позначатися на здоров'ї людей, особливо тих, хто проживає, працює або проводить багато часу в забруднених районах. Найбільшого негативного впливу зазнають діти, люди старшого віку, громади, що історично зазнавали утисків, люди з низьким рівнем доходу, а також ті, хто контактує із забрудненим ґрунтом.

Щоб переглянути докладні мапи Такоми, відвідайте портал Tacoma Maps: [TacomaMaps](#) (англійською мовою).

Житло для тимчасових працівників

Якість тимчасового житла може впливати на здоров'я, безпеку та добробут працівників, які в ньому проживають. Часто це люди, зайняті на сезонних або сільськогосподарських роботах. Доступність чистого, безпечного та надійного житла може суттєво відрізнитися, що підвищує ризики для окремих груп населення. Найбільшого негативного впливу зазнають мігранти й сезонні працівники, громади, що історично зазнавали утисків, люди з низьким рівнем доходу, а також сім'ї, які залежать від тимчасового житла в періоди сезонної зайнятості.

Транспортний шум

Тривалий вплив гучного шуму може позначатися на якості сну, рівні стресу, здатності до навчання та загальному стані здоров'я. Громади, розташовані поблизу великих автомагістралей, залізничних колій або маршрутів польотів, зазвичай зазнають найвищого рівня шумового впливу. Найбільшого впливу зазнають громади, що історично зазнавали утисків, діти, люди старшого віку, особи з низьким рівнем доходу, а також ті, хто проживає або працює поблизу доріг з інтенсивним рухом.

Переписні ділянки з племінними територіями

Нанесення на мапу переписних ділянок із племінними територіями має важливе значення, оскільки племінні території включено до визначення «громада, що має несприятливу соціально-екологічну ситуацію» в законах Healthy Environment for All Act (Закон про безпечне довкілля для всіх) і Climate Commitment Act (ССА, Закон про зобов'язання щодо боротьби зі змінами клімату). Ми прагнемо, щоб ці території були чітко видимими для установ, яким доручено усувати нерівності у сфері довкілля та охорони здоров'я шляхом спрямування фінансування до відповідних громад. Це накладення охоплює переписні ділянки, до складу яких входять будь-які племінні резервації, племінні території поза резерваціями або спірні території.

Племінні медичні служби

Члени племінних громад можуть стикатися з особливими труднощами в отриманні доступу до медичного обслуговування, а інформація про розташування відповідних закладів дає змогу показати, які ресурси доступні для підтримки здоров'я мешканців громади. Доступність медичного обслуговування, що відповідає культурним особливостям, може відрізнитися залежно від місця, що впливає на стан здоров'я людей, які залежать від цих послуг. Найбільшого впливу зазнають члени племінних громад, старійшини, діти та люди, які проживають у сільських районах або місцевостях із недостатнім рівнем медичного обслуговування.

Межі племінних територій

Це накладення охоплює зазначені нижче об'єкти.

- Резервації. Території, офіційно визнані племінними резерваціями U.S Bureau of Indian Affairs (Бюро в справах індіанців).
- Спірні території. Землі, які вважаються частиною резервації, але право власності на які є предметом спору.
- Племінні території поза резерваціями. Землі за межами резервацій, які племена придбали або які перебувають у довірчому управлінні для використання племенами, згідно з даними про земельні ділянки округу.

Включення цих територій до мапи має важливе значення, оскільки суверенітет племен і доступ до ресурсів залежать від статусу території та юрисдикції. Розуміння того, де проходять ці межі, сприяє належному плануванню, захисту довкілля та шанобливій співпраці з племінними націями. Найбільшого впливу зазнають члени племінних громад, уряди племен, а також люди, які проживають або працюють поблизу племінних територій, особливо в місцях, де управління землями або доступ до ресурсів відрізняються від таких на сусідніх територіях.

Межі водозбірних басейнів

Водозбірний басейн – це територія, з якої дощова й тала вода стікають до того самого струмка, річки або озера. Нанесення водозбірних басейнів на мапу є важливим, оскільки якість води, ризик повеней, стан природних середовищ і екологічне планування залежать від того, як вода переміщується певною територією. Забруднення, забудова та зміни в землекористуванні в межах водозбірного басейну можуть впливати на громади та природне середовище нижче за течією. Найбільшого впливу зазнають домогосподарства, які залежать від місцевих водних об'єктів, громади, що історично зазнавали утисків, люди з низьким рівнем доходу, племінні громади, а також усі, хто проживає в районах із підвищеним ризиком повеней або ерозії.

Додаткова інформація

Щоб дізнатися більше про процес оновлення мапи EHD та отримати докладну інформацію про методи, ознайомтеся зі [звітом про мапу EHD](#) (англійською мовою).

Контактні дані

Якщо ви маєте запитання чи бажаєте отримати додаткову інформацію, напишіть на адресу електронної пошти EHDMap@doh.wa.gov.

DOH 334-604 February 2026 CS Ukrainian

Щоб отримати цей документ в іншому форматі, зателефонуйте за номером 1-800-525-0127. Клієнтів із глухотою або з ослабленим слухом просимо телефонувати за номером 711 (Washington Relay) або писати на адресу електронної пошти doh.information@doh.wa.gov.

Мапа Environmental Health Disparities (EHD) – *госарій накладень*